

PLATO'S EU

Filozofsko učenje
za spletno okolje
v EU

**“Zakaj ne smem
uporabljati plastične
slamice?”**

Co-funded by
the European Union

Različica	Datum	Komentarji
1		<i>Prvi osnutek delavnice, kot je bil pripravljen za PRP2, je bil ponujen partnerstvu v revizijo.</i>
2		<i>Slovenska različica</i>
Naslov dokumenta:	<i>Zakaj ne smem uporabljati plastične slamice?</i>	
Datum izdaje:		
Avtor:		
E-mail naslov:		
Sodelujoči pri dokumentu:	<i>PLATO'S EU partnerji</i>	
Ocenjevalec kakovosti	<i>/</i>	
Število strani:		
Status zapovedi:	<i>Javno</i>	

KAZALO

DELAVNICA:	4
“PODNEBNE SPREMEMBE IN SPREMEMBE ČLOVEŠTVA / ZAKAJ NE SMEM UPORABLJATI PLASTIČNE SLAMICE?”	4
1. UVOD V TEMO	5
2. PREGLED LEKCIJE	6
3. LEKCIJA – AKTIVNOSTI DELAVNICE	7
4. RAZPRAVA	9
5. DODATNI VIRI	10

Co-funded by
the European Union

DELAVNICA:

“PODNEBNE SPREMEMBE IN SPREMEMBE ČLOVEŠTVA / ZAKAJ NE SMEM UPORABLJATI PLASTIČNE SLAMICE?”

1. UVOD V TEMO

Na začetku delavnice učitelj/voditelj učencem na kratko opiše potek delavnice. Pri tem postavlja naslednja vprašanja:

- Zakaj je potrebno zmanjšati uporabo plastike?
- Kako zelo smo obkroženi s plastiko? Ali obstaja kakšen del našega življenja, v katerem ni plastike?
- Kakšen bi bil svet brez plastike? Boljši ali slabši?
- Plastika je eden izmed največjih onesnaževalcev okolja. Ali veste, kateri so drugi veliki onesnaževalci?
- Podnebne spremembe so hitre in nagle. Kaj lahko storimo, da bi zmanjšali posledice podnebnih sprememb?
- Ali lahko z uporabo digitalnih virov zmanjšamo učinke podnebnih sprememb? Kako?

Učenci lahko samostojno raziščejo digitalne platforme, ki raziskujejo podnebne spremembe, in prinesejo nekaj rezultatov na tem področju. Med njimi je tudi organizacija Greenpeace. Prav tako lahko omenijo nove tehnološke dosežke, s pomočjo katerih je mogoče raziskovati in spremljati podnebne spremembe ter jih tako zmanjšati. Nekatere od teh organizacij so na voljo v dodatnem gradivu tega dokumenta.

Ta vprašanja so zasnovana kot kakovostna razprava, v kateri bo vodja preveril, koliko učenci vedo o temi delavnice.

2. PREGLED LEKCIJE

Sledeča delavnica kombinira več metod dela: sokratski dialog, risanje, pisanje, skupinsko filozofsko raziskovanje. Glavni cilji te delavnice so:

- pokazati, kako lahko ozaveščamo o problemu podnebnih sprememb in njihovih posledicah;
- učencem predstaviti koncept trajnostnega razvoja in glavne cilje trajnostnega razvoja;
- s pomočjo kratkih vaj ozavestiti, kako lahko slamica, tudi še tako majhna, škoduje naravi in ljudem;
- pokazati, kako v digitalnem svetu poiskati navodila in rešitve za zaustavitev negativnih posledic podnebnih sprememb.

Potrebni pripomočki: svoj mobilni telefon (z internetno povezavo), računalnik, projektor in papir za učence.

Cilji delavnice

Učenci bodo:

- naredili majhne, a pomembne korake za preprečevanje posledic podnebnih sprememb;
- se naučili kritično razmišljati o svojem okolju;
- spoznali pomen trajnostnega razvoja;
- se seznanili s cilji trajnostnega razvoja.

3. LEKCIJA – AKTIVNOSTI DELAVNICE

3.1. Del I. Uvod v teme z razpravo (do 15 minut)

Moderator učencem zastavi osnovno vprašanje kot uvod v delavnico. Učencem razloži cilj delavnice, pri čemer uporablja naslednja vprašanja:

- Zakaj je potrebno zmanjšati uporabo plastike?
- Kako zelo smo obkroženi s plastiko? Ali obstaja kakšen del našega življenja, v katerem ni plastike?
- Kakšen bi bil svet brez plastike? Boljši ali slabši?
- Plastika je eden izmed največjih onesnaževalcev okolja. Ali veste, kateri so drugi veliki onesnaževalci?
- Podnebne spremembe so hitre in nagle. Kaj lahko storimo, da bi zmanjšali posledice podnebnih sprememb?
- Ali lahko z uporabo digitalnih virov zmanjšamo učinke podnebnih sprememb? Kako?

Priporočljivo je, da učitelj o teh vprašanjih razpravlja z učenci v sokratskem dialogu. Uvod naj traja 15 minut.

3.2. Del II. Kaj je trajnostni razvoj in kako ga označiti? (do 25 minut)

Na fotografiji je predstavljeno kolo ciljev trajnostnega razvoja. Po razpravi učitelj učencem postavi vprašanje, če vedo kaj o trajnostnem razvoju. Skozi razpravo učitelj razloži osnovni koncept trajnostnega razvoja. Nato učitelj učencem zastavi prvo nalogo. Učenci morajo v parih poiskati infografike na internetu, ki prikazujejo osnovne cilje trajnostnega razvoja. Ko jih najdejo, morajo ugotoviti, katerega od navedenih ciljev najbolj ogroža prekomerna uporaba plastike. Učenci imajo za nalogo na razpolago pet do sedem minut.

Nato mora vsak par v eni minuti povedati svoje ugotovitve. Učitelj/voditelj pogleda na uro, učenci morajo to predstaviti točno v 60 sekundah. Učitelj je zadolžen za merjenje časa. Po predstavitvi lahko učenci postavijo dve do tri vprašanj na obravnavano temo.

Primer: Učenec lahko izbere temo »Življenje pod vodo« kot prostor, ki ga najbolj ogroža prekomerna uporaba plastike. Lahko trdijo, da veliko plastike konča v morju - od velikih kosov pa vse do mikroplastike. Veliki kosi plastike se zataknejo v usta in grla morskih živali, mikroplastika pa rahlo zastruplja vsa morská bitja in s tem tudi ljudi. Večina plastičnega onesnaženja oceanov je posledica smetenja: kupujemo ali uporabljamo plastične predmete za enkratno uporabo (ovitki hrane, plastične vrečke, britvice, platenke itd.) in jih ne odlagamo pravilno, zato končajo v vodnih poteh in nazadnje v oceanu. Medtem ko učenci argumentirajo svojo izbiro, učitelj na tablo zapiše izbrane trajnostne cilje. Na koncu je izbran trajnostni cilj, za katerega je plastika največji sovražnik. To je tisti cilj, ki je bil izbran največkrat. Če so nekateri cilji izbrani večkrat, učenci glasujejo in tako izberejo najbolj ogrožen cilj.

3.3. Del III. Kako ustaviti plastiko? (do 15 minut)

Ko je izbran najbolj ogrožen cilj trajnostnega razvoja, učitelj učencem da novo nalogo. Na internetu morajo poiskati kakovostne predloge za preprečevanje uporabe plastike. Za to nalogo dajte učencem 5 minut časa v istih skupinah kot za prvo nalogo. Naj brskajo in raziskujejo. Po petih minutah mora vsak par pripraviti vsaj en predlog za preprečevanje uničevanja trajnostnih ciljev s plastiko.

4. RAZPRAVA

Ker ta delavnica v celoti temelji na nizu razprav, lahko z naslednjimi vprašanji razširimo teme, ki smo jih obravnavali tekom delavnice:

- Zakaj ljudje uporabljajo toliko plastike? Ali so seznanjeni s tem, kako plastika uničuje našo naravo in naša življenja?
- Kaj lahko storite vsak kot posameznik?
- Ali nam lahko znanost pomaga v boju proti uporabi plastike?
- Ali lahko za zmanjšanje uporabe plastike uporabimo digitalna orodja?
- Katere plastične predmete lahko izločimo iz svojega življenja? Ali bi to izboljšalo ali poslabšalo kakovost našega življenja?

5. DODATNI VIRI

- <https://sdg-tracker.org/>
- <https://oceanliteracy.unesco.org/plastic-pollution-ocean/>
- https://www.horiba.com/int/scientific/applications/environment/pages/microplastics/?gclid=CjwKCAiAxP2eBhBiEiwA5puhNcFb8DysqJNxoRAnzr1Z03azsvHB6Nnb_kCvSzDIPkFW08qYk6lpCBoCfuQQA_vD_BwE
- https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/sustainable-development-goals_en
- <https://www.sdgfund.org/digital-education>
- <https://www.un.org/sustainabledevelopment/blog/2015/12/sustainable-development-goals-kick-off-with-start-of-new-year/>
- <https://www.universityworldnews.com/post.php?story=20201111023337237>